



สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพพช.)
ไตรมาสที่ 1 ประจำปี 2559 (1 ต.ค. 58 – 31 ธ.ค. 58)

สาขา
สังคมและเทคโนโลยี

SOD: พัฒนาการบริหารจัดการพิพิธภัณฑสถานให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ และหลากหลายเพื่อพัฒนาสู่สังคมฐานความรู้

สถานะการดำเนินงาน



ไม่มีปัญหา



มีปัญหาบางเรื่อง



ระมัดระวัง



วิกฤติ

จากข้อมูลปีงบประมาณ 2558 อพพช. มีผลการดำเนินงานในหลายด้านที่ดีขึ้น แต่จากข้อมูลแสดงจำนวนผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานลดลงจากปีงบประมาณ 2557 แสดงให้เห็นว่า อพพช. ควรมีการปรับปรุงกลยุทธ์ด้านการตลาด และควรให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายประชาชน/บุคคลทั่วไปให้มากขึ้น

ข้อมูลทั่วไป

สังกัด: กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประธานกรรมการ: นายวีระพงษ์ แพสุวรรณ

กรรมการผู้แทน กค.: นางสาวเยาวชน ขวัญภรณ์

ผู้อำนวยการ: นายสาคร ชนะไพฑูริย์ (รักษาราชการแทน)

CFO : นางสาวศิริรัตน์ เสริมวิฑูริย์

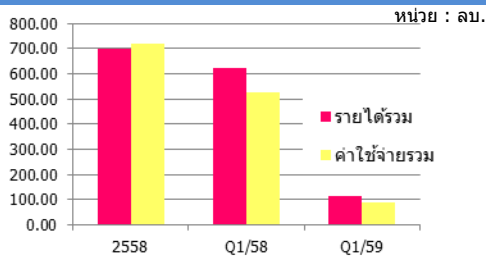
จำนวนพนักงาน: 505 คน

(พนักงาน 139 คน ลูกจ้าง 115 คน อาสาสมัครรายวัน 250 คน)

Website: www.tistr.or.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

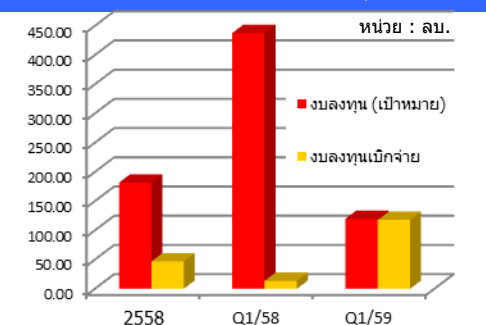
รายได้รวม และ ค่าใช้จ่ายรวม



รายได้จากการดำเนินงาน และ ค่าใช้จ่ายพนักงาน



ผลการเบิกจ่ายงบลงทุน



องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพพช.) เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ จัดตั้งเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2538 เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ โดยมีหน้าที่ดำเนินงานบริหาร พัฒนาโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถาน จัดกิจกรรม ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาที่มุ่งสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่กระตือรือร้นทางวิทยาศาสตร์แก่สังคมไทย เพื่อสร้างความเข้าใจ และยกระดับความเข้าใจในเรื่องวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

การจัดกิจกรรมเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ไตรมาสที่ 1 ประจำปี 2559

- จัดค่ายวันธรรมชาตวิทยา (11 ต.ค. - 13 ธ.ค. 2558)
 - ค่ายวันธรรมชาตวิทยา ตอน "ยอดมนุษย์ไฟฟ้า"
 - ค่าย Day Camp เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
 - ค่าย Day Camp เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
 - ค่ายวันธรรมชาตวิทยาโรงเรียนบ้านขาว
 - ค่ายวันธรรมชาตวิทยาโรงเรียนวรนิเวศ
- ค่ายวิทยาศาสตร์สานใจไทยสู่ใจใต้ (25 ต.ค. 2558)
 - จัดค่ายสานใจไทยสู่ใจใต้ รุ่นที่ 6
- บริการห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์
 - จัดการแสดงทดลองปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ 676 รอบ
- จัดแสดงสารคดีทางวิทยาศาสตร์
 - จัดแสดงทางวิทยาศาสตร์ 273 รอบ
- จัดประกวดแข่งขันทางวิทยาศาสตร์
 - กิจกรรมแข่งขันจรวดขวดน้ำ
- จัดนิทรรศการวิทยาศาสตร์เคลื่อนที่ (3 พ.ย. - 23 ธ.ค. 2558)
- พัฒนาบุคลากรเพื่อการสื่อสารวิทยาศาสตร์ (1 ต.ค. - 23 พ.ย. 2558)
- มหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ณ อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพคเมืองทองธานี (14 - 25 พ.ย. 2558)
- ปลูกฝังปัญญาเยาว์ (1 ต.ค.-26 ธ.ค. 2558)
 - กิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ณ จัดรศึกษา
 - กิจกรรมเวลากับธรรมชาติ ณ จัดรศึกษา
 - กิจกรรมเวลากับธรรมชาติและเวลากับตัวฉัน ในงานมหกรรมวิทย์
 - กิจกรรมนมเด่นระบะ
 - กิจกรรมความลับของสีดา
 - กิจกรรมลูกช่างหลากหลาย

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

ปีงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)	2556	2557	2558	%Chg	Q1/58	Q1/59	%Chg
ฐานะทางการเงิน							
เงินสด	140.25	262.32	395.76	1	262.32	239.35	(0)
สินทรัพย์รวม	1,096.09	1,164.95	1,447.29	0	1,164.95	1,367.83	0
หนี้สินรวม	365.79	927.76	1,233.81	0	927.76	1,127.74	0
ทุนรวม	730.29	237.19	213.48	(0)	237.19	240.09	0
กำไร(ขาดทุน)สะสม	720.29	227.19	203.48	(0)	227.19	203.48	(0)
ผลการดำเนินงาน							
รายได้จากการดำเนินงาน	37.25	46.45	42.29	(0)	46.45	6.06	(1)
รายได้รวม	578.45	620.09	700.37	0	620.09	115.17	(1)
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	391.92	396.68	542.12	0	396.68	41.16	(1)
ค่าใช้จ่ายรวม	555.78	526.11	721.10	0	526.11	88.57	(1)
กำไรจากการดำเนินงาน	(354.67)	(350.23)	(498.83)	0	(350.23)	(35.10)	(1)
ดอกเบี้ยจ่าย	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
EBITDA	(276.30)	(267.41)	(412.07)	34	(267.41)	(11.83)	34
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	22.67	93.98	(20.72)	(1)	93.98	26.61	(1)
อื่นๆ							
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	85.50	82.60	91.22	0	82.60	24.14	(1)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	78.36	82.82	87.76	0	82.82	23.27	(1)
เงินนำส่ง/เงินปันผล	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	522.83	556.69	641.99	0	556.69	107.59	(1)
งบลงทุน (เป้าหมาย)	350.45	437.67	181.79	(1)	437.67	119.81	(1)
งบลงทุนเบิกจ่าย	28.10	13.55	46.85	2	13.55	117.91	8
อัตรากារเบิกจ่าย (%)	8.02%	3.10%	0.26	3.10%	98.41%		
อัตราส่วนทางการเงิน							
ROA	2.07%	8.07%	-1.43%	8.07%	1.95%		
ROE	3.10%	39.62%	-9.71%	39.62%	11.08%		
D/E (ค่า)	0.50	3.91	5.78	3.91	4.70		
Net Profit Margin	3.92%	15.16%	-2.96%	15.16%	23.10%		

ที่มา : งบการเงินขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สำหรับงวดสามเดือน สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2558



สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

องค์การพิพิธภัณฑศึกษาแห่งชาติ (อพพช.) ไตรมาสที่ 1 ประจำปี 2559 (1 ต.ค. 58 – 31 ธ.ค. 58)

สาขา
สังคมและเทคโนโลยี

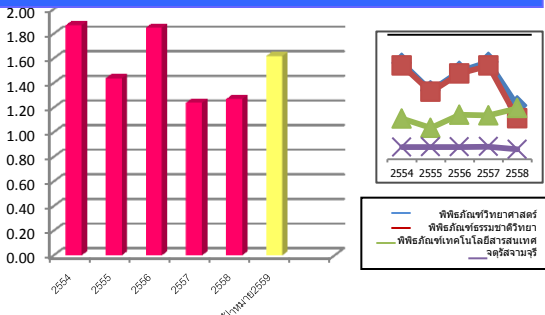
นโยบายรัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

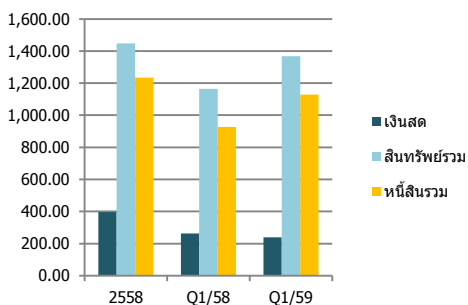
- สร้าง พัฒนาชิ้นงาน พิพิธภัณฑฯ ให้มีความน่าสนใจตรงกับความต้องการของตลาด และสามารถสร้างความตระหนักทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างแท้จริง โดยเน้นการพัฒนาจากภายในองค์กร
- จัดทำแผนประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้อย่างต่อเนื่อง
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจและวิชาการทั้งในและต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
- พัฒนาช่องทางในการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ให้มีความน่าสนใจ และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม
- พัฒนาการบริหารจัดการพิพิธภัณฑฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

จำนวนผู้เข้าชมพิพิธภัณฑฯของ อพพช.



เงินสด สินทรัพย์รวม และหนี้สินรวม



การประเมินผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ค่าจริง
ทางการเงิน		
1. ค่าใช้จ่ายพนักงาน/รายได้ดำเนินงาน	153.0	อยู่ระหว่างดำเนินการ
ไม่ใช่ทางการเงิน		
2. จำนวนผู้เข้าชมพิพิธภัณฑฯของ อพพช.	1,620,000	อยู่ระหว่างดำเนินการ
3. จำนวนนิทรรศการหรือกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ และจัดแสดงภายในประเทศ	35	
4. ความสำเร็จของการดำเนินงานกิจกรรมในระดับนานาชาติ	30	
5. จำนวนเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ	85	
6. ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์การพิพิธภัณฑศึกษาแห่งชาติ	10	

ผู้จัดทำ: นางสาวรัชกรภรณ์ วายลม
กอง : พัฒนารัฐวิสาหกิจ 2
ผู้อำนวยการกอง : นางสาวรสา กาญจนสาย
โทรศัพท์ : 0-2298-5880 ต่อ 2159
วันที่จัดทำ : 25 เมษายน 2559

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- **รายได้** ในไตรมาสแรก ประจำปี 2559 อพพช. มีเงินอุดหนุนจากงบประมาณ 107.59 ล้านบาท น้อยกว่าในไตรมาสแรก ประจำปี 2558 จำนวน 449.10 ล้านบาท (เงินอุดหนุนจากงบประมาณปี 2558 จำนวน 556.69 ล้านบาท) และมีรายได้รวมประจำปี 2559 จำนวน 115.17 ล้านบาท น้อยกว่ารายได้รวมประจำปี 2558 จำนวน 504.92 ล้านบาท (รายได้รวมประจำปี 2558 จำนวน 620.09 ล้านบาท)
- **ค่าใช้จ่าย** ในปี 2559 ไตรมาสแรก อพพช. มีค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานจำนวน 41.16 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายพนักงานจำนวน 24.14 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายรวม 88.57 ล้านบาท
- **เงินสด สินทรัพย์รวม และหนี้สินรวม** อพพช. ถือครองเงินสดจำนวน 239.35 ล้านบาท มีค่าใกล้เคียงกับปี 2558 จำนวน 262.32 ล้านบาท มีสินทรัพย์รวมสูงขึ้นจากปี 2558 จำนวน 202.88 ล้านบาท และมีหนี้สินรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 199.98 ล้านบาท
- **ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ** ในปี 2559 ช่วงไตรมาสแรก อพพช. มีความสามารถในการบริหารแผนลงทุนเพิ่มขึ้น โดย อพพช. มีการเบิกจ่ายงบลงทุน 117.91 ล้านบาท จากแผนการเบิกจ่าย 119.81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.41 เมื่อเทียบกับปี 2558 ช่วงไตรมาสแรก อพพช. มีความสามารถในการเบิกจ่ายงบลงทุน 13.55 ล้านบาท จากแผนการเบิกจ่าย 437.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.10
- **จำนวนผู้เข้าชมพิพิธภัณฑฯของ อพพช.** ในไตรมาส 1 ประจำปี 2558 สามารถสรุปจำนวนผู้เข้าชมพิพิธภัณฑฯต่างๆ ดังนี้
 1. พิพิธภัณฑศึกษาฯ คลอง 5 มีผู้เข้าชมนิทรรศการจำนวน 89,071 คน
 2. พิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าชมนิทรรศการจำนวน 71,931 คน
 3. พิพิธภัณฑเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผู้เข้าชมนิทรรศการจำนวน 73,792 คน
 4. พิพิธภัณฑจัดรีวิทยาฯ มีผู้เข้าชมนิทรรศการจำนวน 18,445 คน

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

- การเบิกจ่ายงบลงทุนมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย เนื่องจากความล่าช้าในการดำเนินโครงการหลัก ได้แก่ โครงการพระรามเก้า โครงการก่อสร้างอาคารปฏิบัติการ Taxidermy ที่ดำเนินการได้ล่าช้า ส่งผลให้ไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามแผน
- รายได้หลักของ อพพช. เป็นการพึ่งพิงรายได้งบประมาณ ซึ่งถือเป็นสัดส่วนร้อยละ 92 และมีรายได้นอกงบประมาณ ได้แก่ รายได้จากค่าเช่าที่ดินพิพิธภัณฑฯ และรายได้อื่นๆ จากการจำหน่ายบัตรเข้าชมพิพิธภัณฑฯ ร้อยละ 8 โดยค่าใช้จ่ายรวมของ อพพช. มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากค่าใช้จ่ายด้านการบริหารทั่วไปของ อพพช. เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนารัฐวิสาหกิจ

- อพพช. ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าชมพิพิธภัณฑฯ ให้มีความชัดเจน รวมถึงแผนประชาสัมพันธ์ของ อพพช. ยังไม่เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม เช่น จดรีวิทยาฯ สตรีที่จามจรแสดร์ ยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ดังนั้น ควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง
- อพพช. ควรร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ เครือข่ายพันธมิตร และเครือข่ายพันธมิตรตามแผนแม่บทการสร้างความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย (พ.ศ. 2559 - 2562) ในเรื่องการแลกเปลี่ยนความรู้ และการนำวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปตามยุคสมัยมาจัดแสดงในพิพิธภัณฑฯ รวมถึงควรมีความเชื่อมโยงกับบริษัทเอกชนใหญ่ๆ ที่มีงบประมาณในการทำ CSR เพื่อสร้างความร่วมและดึงดูดเข้าชมพิพิธภัณฑฯ ให้เพิ่มขึ้น
- อพพช. ยังคงไม่มีการรวบรวมข้อมูลความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ดังนั้นควรกำหนดบทบาทขององค์กรในลักษณะเป็นศูนย์การเรียนรู้ หรือ ศูนย์กลางด้านข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์